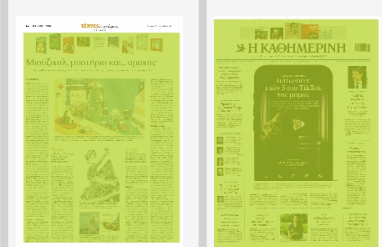


**Media:** ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ **Page:** 58 **Published at:** 22-12-2024  
**Author:** **Surface:** 1422.86 **Circulation:** 14860  
 cm<sup>2</sup>



**Subjects:**



**Οι προθήκες** των βιβλιοπωλείων γέμισαν και φέτος από χριστουγεννιάτικες ιστορίες για τους μικρούς αναγνώστες.

## Μιούζικαλ, μυστήριο και... αρακάς

Τα παιδικά βιβλία προσεγγίζουν με άπειρους –συνήθως μαγικούς– τρόπους τις γιορτές των Χριστουγέννων

της **ΜΑΡΙΑΣ ΤΟΠΛΗ**

«**Βγάλτε** την μπότα σου! είναι» και πήγα τρέχοντας στην κουζίνα, άρπασα ένα πακέτο κατεψυγμένο αρακά και έτρεξα ξανά πίσω. Ο Αϊ-Βασίλης πήρε μια κοφτή εισησιφή καθώς τύλιγα τον αρακά γύρω από αυτό που πρέπει να σας πω ότι ήταν μια αρκετά ιδρωμένη κάλτσα. "Αου!" είπε. "Είναι παγωμένο!". Και (σε άλλο βιβλίο); «Την άνοιξη, ο Μίσιον κοιμάταν πάνω σε ένα στρώμα από κατεψυγμένο αρακά. Το κελοκίρι γέμισε την μηχανή τους με πάγο. Το φθινόπωρο δαδείστικαν έναν τερπίστο καταψύκτη από ένα μαγαζί».

Ο κατεψυγμένος αρακάς είναι, φαίνεται, σε πρώτη ζήτηση στα βρετανικά νοικοκυριά – πώς αλλιώς να εξηγήσουμε ότι συμπτωματολογιστές σε γιορτινά βιβλία βρετανικής προέλευσης; Σε πρώτη ζήτηση είναι και ο μύθος του Αϊ-Βασίλη, ποικιλόμορφα παραλλαγμένος και διασκευασμένος. Σε αντίθεση με τη θρησκευτική ιστορία της γέννησης του Ιησού, που η σύγχρονη μυθολογία την πλησιάζει μόνο πλάγια, π.χ. μέσα από τη μαγεία του αστεριού, ο Αϊ-Βασίλης είναι ένα προσιτό παραμύθι του μοντέρνου πολιτισμού. Σύγχρονοι παραμυθιστές το αναγράφουν άρτια, με τον δικό τους τρόπο, ενώ οι εικονογράφοι το σκονοθετούν ξανά και ξανά.

Ο κατεψυγμένος αρακάς είναι λοιπόν ο γιατροσόφι που ο μικρός Τζάκσον σκαρφίεται για τον στραμπουλημένο αστράγαλο του μικροσκοπικού Αϊ-Βασίλη-Γωτικού, που το «κανονικό» όνομά του στο βιβλίο «Τη νύχτα που συνάντησα τον Αϊ-Βασίλη» (εκδόσεις Ψυχογιός) είναι Τζορτζ Χριστιανός. Ο βρετανός Μπεν Μίλερ επινοεί έναν περιπετειώδη μύθο με καλά κρυμμένα στοιχεία από τον Σκρουτζ του Ντικενς. Για μια ακόμη φορά θαυμάζουμε την ικανότητα των Βρετανών παραμυθιστών να εγγράφονται αβίαστα μέσα στην παράδοσή τους, που έχει δικαία προσλάβει οικουμενικά χαρακτηριστικά. Οι εκδόσεις προσιτόν για 10 ετών και πάνω το περίπλοκο διακοσμητικό σχέδιο βιβλίο, θα στοιχημάτιζε όμως ότι και μικρότερα παιδιά μπορούν να το διαβάσουν (ή να ακούσουν κάποιον να τους το διαβάζει).

Ο μικρός Άρθουρ, πάλι, χριστουγεννιάτικη ευχή! (εκδόσεις Μάρτινος) τον αρακά για να δημιουργήσει το κατάλληλο περιβάλλον για το πολεμικό αρκούδα του, τον Μπίουρι. Ο επίσης βρετανός Σίμουελ Λάγκλεϊ-Σουέιν γράφει εδώ μια τρυφερή ιστορία για πολύ μικρά παιδιά, με όμορφη εικονογράφηση της Μίρινα Ιμάμωβιτς. Η «ταπετοσάρια» του εσφυφίλου, το αυτοοπισθοβόλο με τα ποικίλα ζώα είναι μια μικρή εγκυκλοπαιδεία χωρίς λόγια, ενώ η υπόθεση του βιβλίου δεν στερείται περιβαλλοντικής ευαισθησίας.

**Σελίδες με τραγούδια**  
 Βιβλίο-μουσικό! Ασυνήθιστο, αλλά το «Αγίρι που πέρασε κοιμισμένο τα Χριστούγεννα» του Ματ Λούκας (εκδόσεις Πατάκη) δεν θέλει να το αφήσεις από τα χέρια σου. Ισως παίζει ρόλο ότι μετέφρασε ο ταλαντούχος συγγραφέας παιδικής λογοτεχνίας Γιώργος Παναγιωτακίς; Ότι το συγκεκριμένο βιβλίο ταξιδεύει στο ύψος του (κωμωδιστικό και τρυφερό «μυαρό»); Στη διάρκεια της



**Η διάσωση** της μικρής κουκουβάγιας που βρέθηκε παγιδευμένη στα κλαδιά του τερπίστου ελάτου που στήθηκε στο Κέντρο Ροκφέλερ είναι η αποστολή που αναλαμβάνει με επιτυχία η Αμιλία, η μικρή κόρη του Μίσιον, ο οποίος επέλεξε τη μεταφορά του δέντρου από τα βουνά στη Νέα Υόρκη, στο βιβλίο «Ένα μικρό χριστουγεννιάτικο θαύμα» των Έρχαρντ Ντιτλ και Αντρέα Στεγκμπίερ (εκδόσεις Παπαδόπουλος).

**Ο Αϊ-Βασίλης, ο Βόρειος Πόλος, οι τάρανδοι και τα ξωτικά είναι οι αγαπημένοι πρωταγωνιστές των παραμυθιστών.**

απίθανος δράσης ο μικρός Λίο «παίρνει πάνω του» για χάρη όλων της οικογένειας την υπόθεση του εορτασμού των πρώτων Χριστουγέννων μετά την απώλειά της μαμάς. Διαβάζοντας συναντάει σποραδικά είκοσι καθίκους QR. Αν τους σκανάρουμε με το κινητό, μας περιμένουν τραγουδιάκια μουζικά, που ο Λούκας συνθέσε ειδικά για το βιβλίο αυτό. Σεκαριστικό, ναι, αλλά και γκροτέσκο, και με ένα διαρκώς συγκρατημένο μεγάλο δάκρυ να σιγοβράζει. Κατάλληλο από 8 ετών, αλλά και πάλι μικρότερα παιδιά μπορούν επίσης να το ακούσουν αν τους το διαβάσει κάποιος.

Ο Μικ Μπάρνερτ, τώρα, είναι Αμερικανός και πολυβραβευμένος. Στα «Πρώτα Χριστούγεννα του Αϊ-Βασίλη» (εκδόσεις Μεταίχμη) δεν υπάρχει κατεψυγμένος αρακάς, υπάρχουν όμως πολιτικά αρκούδα και ξωτικά. Ο συγγραφέας είναι πνεύμα επαναστατικό – άλλωστε είναι ο συντάκτης του «Μανιφέστου των Εικονογραφμένων Βιβλίων» (2011), όπου διαβάζουμε διακρίσεις όπως: «η μίσηση, η τσιμπλιά και η απολίμη διαπληθιάρηση μια μεγάλη μορφή τέχνης» και «χρησιάζομαστε μια πιο ισχυρή κριτική για να διατηρήσουμε την πρωτοτυπία μας». Χρήσιμες σκέψεις και για την ελληνική βιβλιοπαρουσίαση του «παδικού»; Σε κάθε περίπτωση, ο δικός του Αϊ-Βασίλης είναι εργασιώδης. Πρέπει λοιπόν να μάθει να διακρίνει και να γροτέσκει με τους αγαπημένους του. Ο εικαστικός Σίντνεϊ Σμιθ, που κέρδισε το φετινό εικονογραφικό



**Το «Αγίρι που πέρασε κοιμισμένο τα Χριστούγεννα»** του Ματ Λούκας (εκδόσεις Πατάκη) δεν θέλει να το αφήσεις από τα χέρια σου. Σεκαριστικό αλλά και γκροτέσκο, και με ένα διαρκώς συγκρατημένο μεγάλο δάκρυ να σιγοβράζει.



**Ο μικρός Τζάκσον**, αφού γιορτάσει με τον κατεψυγμένο αρκούδα τον σπουδαυμένο αστράγαλο του Αϊ-Βασίλη-Γωτικού, τον ακολουθεί στο ταξίδι με το έλκρηθο, στο βιβλίο του Μπεν Μίλερ «Τη νύχτα που συνάντησα τον Αϊ-Βασίλη» (εκδ. Ψυχογιός).

κουκουβάγια βρέθηκε παγιδευμένη στα κλαδιά ενός τερπίστου ελάτου που στήθηκε έξω από το Κέντρο Ροκφέλερ στη Νέα Υόρκη, έχοντας ταξιδέψει εκεί από τα μακρινά βουνά. Στο παραμύθι ο Μίσιον, ο «υπεύθυνος» της όλης επιχείρησης, σκέφτεται αμέσως ότι η μικρή του κόρη, η Αμιλία, που γνωρίζει πολλά πράγματα για τα άγρια ζώα, θα ξέρει τι πρέπει να γίνει για να σωθεί η φοβισμένη, αρθροπαλιμένη και υποσιτισμένη κουκουβάγια. Δεκαετίες πριν, αυτός ή αυτή που θα «έδερε» θα ήταν ίσως κάποιος σοφός γεροαγρότης ή κτηνοτρόφος. Τώρα, ο συγγραφέας το παραδέχεται: τα παιδιά έχουν καλύτερη γνώση από εμάς τους ενήλικους όσον αφορά την προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος. Η φάση της φοβισμένης κουκουβάγιας που σγά σγά συνέρχεται και επιστρέφει στο κινούμενο δάσος είναι «όλα τα λεφτά».

### Λημερή... Αμμος

Ο Αϊ-Βασίλης πρωταγωνιστεί στα τρία βιβλία των θρυλικών εκδόσεων Αμμος, που μετά την πολυετή διακοπή της λειτουργίας τους στις αρχές του 21ου αιώνα ξεκίνησαν πάλι και πάλι –πόσο συνήθιστο αυτό!– να λειτουργούν. Η Αμμος έφραξε ιστορικά στο παιδικό βιβλίο από τη δεκαετία του '80, με την απαρήληλη αισθητική των προσεκτικών επιλογών της και τις μεταφράσεις - αποδόσεις της Μαριαννίνας Κριεζή. Ποιος δεν θυμάται τη «Φρικαντέλα» του Τριβιάζ, τη μάγισσα που μισεί τα κάλτσες και βρèche στο μεταξύ νέα στέγη στις εκδόσεις Κάλνεντ; Ποιος δεν απόλαυσε το «Ακ, γιατί να είμαι άσος» και τον «Μπασκακόλη»; Η Αμμος είναι λοιπόν και πάλι εδώ, και μαζί τα εκτός συνηθισμένου βιβλίου της. Πρώτα πρώτα το πολύ μεγάλο σχήμα του «Αγιος Βασίλης αγνοείται / Ψάξε-ψάξε και θα τον βρεις», με πανοραμικές πικνές ζωγραφίες, όπου οι Γάλλοι Λοίσι Κλεμιάν και Αν Μοντέλ μας παρακινούν να ανακαλύψουμε τον αγνοούμενο, ενώ ταξιδιάρικα δεν κρατούνται και «τα χάνουν» απόφαση στους Βρετανούς (!): «Η παράδοση των (αρχαίων) χριστουγεννιάτικων πουλιόβερχ χάνεται στα βάθη των αιώνων. Ορισμένοι φαρμακοβόλοισι δι-επινοούν ότι χρωμάτισε αυτή τη θιρορρομένη μόδα στους Αγγλοσάξονες, αλλά μάλλον επειδή θέλουν να δουσηφιστούν αυτόν τον τόσο έγκριστο λαό».

Στο μεταξύ, το μάτι μας ψάχνει τον αγνοούμενο Άγιο μέσα στο εργατοβόλο ραμπάκις, «όπου σφαιρώνεται οι κάλτσες μέσα στις σπείρες χάνει ο Άγιος Βασίλης τα χριστουγεννιάτικα δώρα». Κι υπάρχει ακόμα το απίθανο διασκευασμένο από τη Μαρριαννίνα Κριεζή «Ξετικό του Αϊ-Βασίλη», βιβλίο μικρού σχήματος αυτό, δι-α χειρής του αλεξανδρινού κατακτητή Γάλλου Κρεγκουάρ Σολοστή. Και τι να πούμε για την ιδέα της Αμμου να επανακυκλοφορήσει το «Αν ήμουν Αϊ-Βασίλης», με πρωτότυπα στιχάκια της Κριεζή, εικονογραφημένο εκ νέου με τα κολλάζ του Δημήτρη Τσουμπλέκα, που αλλοιώνουν ονειρικά τον καθιερωμένο μας χώρο; «Πήγαινε με πάλι πίσω/ για να εναξέκρινω/ με τρενίκι, με βασιλό/ με τον τάρανθο Τριβιάζ!». Κάπως έτσι, γιορταστικά, ανεβαίνουν επίπεδο.

**Το «Αν ήμουν Αϊ-Βασίλης» επανακυκλοφορεί από τις εκδόσεις Αμμος, με πρωτότυπα στιχάκια της Μαρριαννίνας Κριεζή.**

κό βραβείο Αντερσεν, έχει κάνει σπουδαία δουλειά. Ο Βόρειος Πόλος πριν ανάψουν τα πολυχρώμα φωτάκια και, αμέσως κατόπιν, μετά το άνοιγμα τους αποδέχεται με μια απλή, ζωηρή, δραστηική ζωγραφική, που θα συγκινήσει μικρούς και μεγάλους. Οι εκδόσεις προσιτόν από 4 ετών, αλλά και τα τρίχρονα θα το χαρούν, τουλάχιστον οι εκδότες.

### Μυστήριο

Η επιτυχημένη σειρά «Λέσχη μυστηρίου Σέργουφ Χόλμς» (εκδόσεις Διότιτρα) περιλαμβάνει μια χριστουγεννιάτικη ιστορία με τίτλο «Ω έλατο, μυστήρια μας φέρνεις...». Εδώ ο Ισπανός δημιουργός Ισαάκ Παλιμολά βάζει το γνωστό από τα άλλα βιβλία της σειράς αδελφικό δίδυμο Τζούλια και Ντιέγκο και άρουν, με τη βοήθεια του χοντρούλη γάτου Γάτσον και του ικανότατου λαγωνικού Σέργουφ, το δημιουργικό μιλοκάρμα του αγαπημένου τους συγγραφέα Δοβίδο Κακαλιάνου. Η υπόθεση περιλαμβάνει Βόρειο Πόλο και Άγιο Βασίλη, αλλά σε ρόλο κομπάρσοι, αφού όλη η (αστυνομική) δράση επικεντρώνεται στον Κακαλιάνο και στα πρόσωπα που τον περιβάλλουν. Κατάλληλο για παιδιά από 7 ετών.

Δύο νότιοι Γερμανοί, ο συγγραφέας Έρχαρντ Ντιτλ από τη Βαυαρία και η εικονογράφος Αντρέα Στεγκμπίερ από τη Βάδη-Βυρτεμβέργη, βασίτηκαν σε μια πραγματική ιστορία για να δημιουργήσουν «Ένα μικρό χριστουγεννιάτικο θαύμα» (εκδόσεις Παπαδόπουλος). Το 2020 μια μικρή